

KÖSZEK ÉS VIDÉKE

Kp. Magyar Nemzeti Múzeum
Budapest VIII.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RÓNAY FRIGYES

Várkör 39. sz.

Telefonszám 23.

Hirdetések millimétersoroakat 6 fillér.

Hirdetések díja előre fizetendő,

Nyitlitter sora 40 fillér.

Szövegek közötti reklámhír sora 20 fillér.

ELI...ZETÉSI ÁR egynegyed évre:

Helyben házhoz szállítva 1.40 Pengő

Vidékre póstán 1.80 Pengő

Külföldre egy évre 5 dollár

Az álláshalmozás,

valamint a kettős, sőt több oldalról huzott fizetés vagy jövedelem lehetősége, régóta sajtó rakfenéje közéletünknek. Eredete hazánkban az 1867-es kiegyezésig vezethető vissza, fejlődési iránya a kapitalizmus kibontakozásával esik egybe, megmaradván annak mint mellékhatása egészen napjainkig. Nevelőszülei a korrupció és a protekció. Nagyranőtt a gazdasági liberalizmus olajos emelőin.

A kiegyezést követő évtizedek kedvező gazdasági konjunkturájában a vállalkozó magántőke egymásután alapítja meg többekévesebbé modern felszerelésű ipartelepeit, busás profitrátá reményében. A vállalkozó tőke összeköttetéseket keres a kormányhatalom felé, állami szállítások, vagy különböző adó- és vámkedvezmények reményében. Ezen összeköttetéseit úgy teremti meg a legkönnyebben, hogy a mindenkori hatalmi rendszer vezető és befolyásos egyéneit beválasztja a vállalatának igazgatóságába vagy felügyelőbizottságába. Minthogy az ezért járó tantiemek nagysága a vállalat nyereségétől függ, minden ilyként korumpált egyén igyekszik vállalatának minél több előnyt szerezni vagy kijárni. Minél nagyobb befolyással rendelkezik valaki a kormánykörökre, azon arányban szaporodnak különböző igazgatósági tagságai. Ismertünk olyan honatyát is, aki saját személyében 23 igazgatósági tagságot egyesített. Hogy az ilyen egyén törvényhozói függetlensége mivé válik, nem szorul bővebb magyarázatra. De a békeévek u. n. aranykorszakában s a háborút követő évek látszatkonjunkturájában ezen nem ütközött meg senki. Sőt. Úgyes, irigyelt embereknek tartották mindazokat, akik annyi élelmességgel és összeköttetéssel bírtak, hogy képesek voltak maguknak életszükségleteiken felüli jövedelmet biztosítani.

A háborút követő konjunktura elpárolgásával aztán elénk döbbsent a baj. A termelőeszközök technikai fejlettsége és kapacitása meghaladva a piac felvevőképességét az emberek millióit munkanélküliségbe és nyomorba taszította. A munkalkalmak és elhelyezkedési

lehetőségek hiányából eredő gazdasági kényszerűség megváltoztatta e téren is a morált. Az elhelyezkedni nem tudó fiatalság, sokszor diplomával a zsebében és az élethez való joguk tudatában irigykedve s sokszor bizonygyűlölettel néznek azokra, akik kettős, néha többszörös állás jövedelme révén őket egy elhelyezkedési vagy családalapítási lehetőségtől fosztják meg. Kispolgári szemszögből ide sorolandók azok is, ahol a férj és a feleség is aktív állami vagy más szolgálatban állanak. Vannak ilyenek városunkban jövevényhányan. Neveket most nem akarunk

emliteni bizva abban, hogy az illetők megértve a sokszor ép általuk hangoztatott magasabb nemzeti szempontokat, levonják magukra nézve ezen helyzetük konzekvenciáit. Ha pedig erre képesek nem volnának, úgy a kormányzatra háramlik azon feladat, hogy ezen dzsungelben végre erélyes kézzel rendet teremtsen. Hinni akarjuk, hogy a miniszterelnök ur és kormányzata intézményesen megszünteti ezen anomáliákat, *utat nyitva ezáltal a dolgozni akaró fiatalság ezreinek egy boldogabb magyar jövő felé.*

M-a.

Köszeg megvalósult álma: a múzeum: várja a látogatókat!

Testet öltött a régi községi terv: neg van a múzeum. Még nem teljesen kész, de már az utolsó lépéseknél tart a rendezés. Miske Kálmán báró, Visnya Aladár dr., Laschober Ödön és Stettner Valter kemény munkájának eredményében már gyönyörködhetnek az érdeklődők.

Laschober Ödön polgári iskolai tanár kalauzol bennünket végig a teremeken. Négy hatalmas szoba: meg rakva képekkel, fegyverekkel, emlékekkel...

Laschober tanár magyaráz. A nagy községi mult villódzik előttünk.

Jurisich Miklós, a várkapitány. Egész szobát szenteltek a hős várvédők és dicső fegyverténye emlékének. A terem a kapitány mellszobrá urálja.

— A szobornak kis története van — mondja Laschober Ödön. — Még fiatal tanár koromban láttam Zigrában ennek a szobornak eredetijét. Most, hogy Köszegen „divatba jött” Jurisich, eszembe jutott a szobor. Le-fényképeztettük. Szombathelyen azután gipszbeöntötték.

A „Jurisich-szoba” legérdekesebb darabja: a híres német verscsináló Hans Sachs verse Köszeg ostornáról. A közel félméteres költemény is, amelyet 1532 november 8-án készített a német versmester, bizonyítja, hogy Nyugaton felfigyeltek a községi várvédők nehéz küzdelmére. Hans Sachs verses beszámolóját Visnya Aladár dr. szerezte meg Németországból a múzeum számára.

A következő terembe megyünk. A falak telisded-tele képekkel. Az ajtóval szemben Szájbely Gyula, Köszeg volt országgyűlési képviselőjének életnagysága, díszmagyaros alakja tekint le a vászonról.

— Köszeg nagy fiainak csarnoka — mondja Laschober tanár.

A sok általánosan ismert de már régén örök nyugovóra tért községi

nagyság kép-mása között ott sorakozik Torkos László költő képe is, aki kilencven és egnéhány évével még ma is él Budán.

A népes képgyűjteményből különösen két darabra büszke a községi múzeum. Az egyik: IV. Károly királyt ábrázolja ifjú főherceg korában a két Erdődy gróffiu; Tamás és László társaságában. A másik: Reményi Edz, a neves zongoraművész alakját örökíti meg. A kép fő érdekessége azonban nem ez. Hanem: a kis fényképet Hermann Ottó a nagy magyar természettudós készítette, mikor még Köszegen fényképező inas volt.

A képerdőben csak egy szobor van: a községi születésű Köszeghy Mártony Károly mérnök-tábornok, erődtechnikai író kemény vonásait mintázta meg Felsőszoproni Tóth Ágoston császárkapitány, negyvennyolcas honvéd, olomúi rab, honvédezered, a Magyar Tudományos Akadémia levelezőtágya.

Azután: újabb terem, újabb látványosság, újabb érdekesség.

Csak néhány kimagaslóbbat vetítünk ide:

Stegmüller Károly dr.-nak Köszeg nagy papfiának hagyatéka. Köztük három ritka Napoleon-tányér.

Lauringer lakatosmester remekei.

A jezsuita-patika edényei.

A változatos puska gyűjtemény.

Lepkegyűjtemény. Kilenc doboz.

Nappali, szürkületi és éjjeli lepkek tudományos feldolgozásban. Vég-h múzeu igazgató ajándéka.

Csigagyűjtemény. Köszeg és környékéről. Laschober Ödön és Visnya Aladár dr. gyűjtése.

Rovargyűjtemény. Tizenkét doboz.

Az egyikben csendesen lapul a szendzácó. Apró fehérszég alakjában...

Laschober Ödön tanár magyarázza: — A kis fehérszég: a molytetű.

150 esztendővel ezelőtt tettek róla említést a tudományos könyvek. Azóta

teljesen megfeledeztek erről a kis állatkáról. Visnya dr. nak most sikerült újra felfedeznie mind a hat fajtát. (Felfedezéséről a „Visi Szemle” egyik számában számolt be.)

Végül: Két csontocska. Az egérszerű sarkvidéki állat, a lemming csontmaradványa. A két jégkorszak között élhetett Köszegen. A két csontot Seybold-erdő egyik szakla mélyedésében találták.

Most gyorsan véget vetünk a beszámolónak, mert egyébként nehezen ernénk a végére... Megkülönböztetés: Köszeg új büszkeségének ajtói minden délelőtti nyitva vannak: várják a látogatókat! V. S.

Köszeg nagy papfiái: bencések, jezsuiták, piaristák, evang. lelkészek.

A mult heti számunkban közöltük Görög László teológus „Mozzók Köszeg nagy papfiairól” című cikkét, amelyben a szombathelyi egyház megye községi születésű papnagyságairól emlékezik meg. Hogy Köszeg nagy papfiainak sorozata teljes legyen most közöljük Visnya Aladár dr. taaar rövid adatszertű ismertetését Köszeg nagy bencés, jezsuita, piarista es evangélikus lelkész fiairól.

A bencések közül Bierbauer Lipót Ferenc, Fabchich József, Freh Alfonz Sándor, Kühn Ráynund Lajos es Ramóczy (Rameshoffer) Valerian rövid életrajzai, mint nevezetesen községi születésű íróké és tudósoké mint Wittlinger: „Köszeg város és vidéke” című munkájában is megjelentek (magyarul 1891-ben, németül 1891-ben). Hozzájuk csatolandók még: Fuchs Bonifác Ferenc (sz. 1833. nov. 17., mh. 1897. jan. 27.), Fászl István (sz. 1833. feb. 6., mh. 1900. jan. 24.) Waldmayer Márton (sz. 1809. okt. 8., mh. 1859. jan. 13.) és még többek. Ezeket a kisebb jelentőségű bencés írókat illetileg, vagy a rend olyan tagjaira nézve, akik írodolni működszt nem féjtettek ki, de papi és tanári hivataluk derekas betöltésével szolgálhatnak példaképpel, a bencés rend nagy történetnek VI. B. kötetére utalok.

A jezsuiták közül első helyen Inchoffer Menyhért említendő (sz. 1584-ben, mh. Milánóban 1643. sept. 28.), aki Messzinában bölcséletet, nennyiségtant és teológiát tanított. Nagy munkájának sajnos csak az első kötete készült el és jelent meg „Annales ecclesiastici regni Hungariae” címen Rómában 1644-ben. Születési évét Wittlinger tévesen adja meg. (1534.) Ez a hiba átment a nagy Szinnyi-féle életrajzi gyűjteménybe is. Kívülré még a következő jezsuiták szerepelnek Wittlingernél: Horváth Mihály (nem azonos a híres történetíróval), Kaik József és Rájns József.

A piaristák közül csak a legnevezetesebbet Palotal (Purgstaller) József egyet. tanárt a Magyar Tud. Akadémia tagját emliti.

Az evangélikus lelkészek közül Wittlingernél csak Gamauf Teofil életrajzát találjuk. De megemlítendő

még: Bayer János (sz. 1819. nov. 7., mh. 19. 5. márc. 2.) Michaelis Izidor (sz. 1833. dec. 23., mh. 19. 8. okt. 19.) Schneller Vilmos (sz. 1821. ápr. 6., mh. 1893. febr. 26.) Schwarz János Mihály (Életrajza nemrég jelent meg Thirring dr. tollából.) Stettner Gyula (sz. 1841. nov. 20., mh. 1916. jan. 4.) akiknek sora teljesebbé is volna tehető a közsegi lelkészek nevsorának és Payr professzor dunántúli egyház-történetének felhasználásával.

Több mint ezer ember vett részt a közsegi evangélikus ifjusági konferencián.

Külsőségeiben is impozáns volt a közsegi Evangélikus Ifjusági Egyesület csütörtökön lezajlott jubileumi ünnepe.

Már a kora reggeli órákban gyülekezni kezdtek a konferencia résztvevői. Kocsin, kerékparon, autóbusszon és gyalog jöttek a vármegye és a szomszédos vármegyék minden részéből. A résztvevők létszáma 838 perces vonattal érkezett meg, akiket zeneszóval fogadott a helybeli Ifjusági Egyesület. A vasúti állomásról impozáns menetben vonult végig a városban, a konferencia színhelyére.

A konferencia előre megállapított sor- és időrendben percnyi pontossággal folyt le. A konferencia elnökei: Zongor Béla a vasi közép ág. h. ev. egyházmege esperese és Schneller Aurel a vasi közép ág. h. ev. egyházmege másodfelügyelője voltak. Előadói pedig: Scherer József szentgotthardi, Kovács Béla nemeskoltai, Weisz Vilmos közsegi lelkész. A konferencia egyetlen főtémája, a mai ifju körül csoportosult: a harcoló ifju, a kudarcot valló ifju és a győzelmes ifju címen. Ezt követte a 10 éves fennállását ünneplő egyesület jubileumi megemlékezése, amelyet Kovács Viktor építőmester, az alapító tagok egyike tartott. Ugyancsak ez alkalommal ajándékozta meg a helybeli evang. Leányegyesület egy gyönyörű szalaggal az Ifjusági Egyesület zászlaját.

A konferenciának több mint ezer résztvevője volt, akik a délből záruló konferencia után is együtt maradtak. Délután különböző kirándulásokon vettek részt, majd pedig a Hétforrásnál a vendég egyesületek által nyújtott különböző komoly és vig. műsor számokban gyönyörködtek. Az esti vonatokkal utaztak haza.

A sikeresen lezajlott ifjusági konferencia megrendezésének érdeme az evangélikus fiu- és leányegyesületet illeti.

Szeretnénk tudni

Hogy mit szeretnénk tudni? Hát kisse körülményes a dolog. Minden esetre igyekszünk elmagyarázni. A Devecseri Ujság legutóbbi számában a „Szeretnénk tudni...” állandó rovatban olvastuk a következőket:

... mivel magyarázható az a bolondos vízió, miszerint az egyik éjjel hatamögötti órában andalogtam haza és az utcán szoborkép állt: egy fehér jelmezű nő reszket, egy sötétebb alak nyugalmi helyzetéből kibillentve és egy harmadik sziszegve, kétségek között állt, mit jelenthet ez: háborút, vagy békét? ...

Most már nyíltan megmondhatjuk: mi is nagyon szeretnénk tudni, mit jelenthet ez: háborút, békét, vagy mi a fészkesfüleműlet?

Hol legyen a MAVART vas megyei autóbussz-telepe?

Szombathelyi és közsegi érdekek összeütközése az autóbusszkerdes körül.

Régi kívánsága Közsegnek, hogy az idegenforgalom fellendítésének érdekében autóbussz állomást kapjon. Ez a kívánság részben teljesült akkor, amikor a MAVART májusban egy kis kocsit küldött Közsegre. Ezzel azonban egyáltalán nincs megoldva a kérdés. Ugyanis: Közsegnek olyan autóbusszra van szüksége, amely nagy befogadóképességével kirándulási célokra alkalmas és így előbbre viszi Közseg idegenforgalmi érdekeit. Az autóbussz-terv megvalósításáért harcoló közsegi NEP kért is egy ilyen nagy befogadóképességű autóbusszt a MAVART-tól, de egyelőre nem kapott.

A sok felterjesztésnek azonban meg is lett az eredménye. A MAVART vezetősége néhány nappal ezelőtti levelet intézett vitéz Szabadváry Ferenchez a NEP közsegi szervezetének elnökéhez, amelyben közli, hogy a jövő évben helyt ad a közsegi kívánságnak. Közsegre küld kimondottan kirándulási célokra egy 28 személyes kocsit.

Azonban: nemcsak Közseg, de Szombathely is szeretne maga számára egy MAVART autóbusszt szerezni, amely szintén csak kirándulási célokra szolgálja. A szombathelyiek azt tervezik, hogy a MAVART egy nagy befogadóképességű kocsit bocsát Szombathely rendelkezésére, amely aztán lebonyolítaná egész Vas megye társas kirándulásait. Szombathelyen

remélik, hogy még ebben a szezonban megkapják az autóbusszt, de a jövő évben már biztosan számolnak vele.

Na már most: nyilvánvaló, hogy közsegi és szombathelyi autóbussz-érdekek a dolgok ilyen elvárt alakulása esetén összeütköznek. A közsegi autóbussz is csak abban az esetben tudja megtalálni számításait, ha nemcsak a közsegi közönségnek és nyaralóknak, de Szombathely közönségének társas kirándulásait is vállalhatja.

Ennek az érdekek összeütközésnek lenne egy egyszerű megoldása. Mégpedig: annak idején a MAVART felajánlotta, hogy Közsegre hoz egy 39 személyes turakocsit, azzal a feltétellel, ha Közseg garantálja, hogy a kocsit havonta 8000 kilométert fut. Persze Közseg egymaga ezt nem tudja garantálni. A megoldás az lenne, hogy Közseg és Szombathely közösen vállalnának garanciát arra, hogy a 39 személyes MAVART autóbussz letutja a kívánt kilométerszámot.

Ebbe a MAVART bizonyára készségesen beleegyezne, szívesen hozná Közsegre a második kocsit is. (Szombathelyen ugyanis szalad két autóbussz) így azután meg lenne a mindkét város által kívánt, csak kirándulási célokra szolgáló nagykocsi, és nem kellene a vas megyei kiránduló társaságoknak külföldi autóbusszokért könnyőrdögniök.

Táncot, táncot, táncot...

Közseget fekvése, vidéke, természeti adottsága arra predesztinálja, hogy nyaralóvárossá alakuljon. Hozzá járult ehhez az utóbbi évek több kormány intézkedése, amely a valuta kivitel korlátozások révén a magyar állampolgárokat beföldi üdülésre készítette.

El kell ismernünk, hogy a különböző kedvező körülmények hatása alatt a város idegenforgalma szépen fellendült, ami nagyrésztben a város vezetőségének s a vele karöltve működő idegenforgalmi iroda érdeme.

Mégis menjünk el régi, közismert üdülőhelyekre, vagy olyan városokba, amelyek az utóbbi években fejlődésűkhez az idegenforgalmat akarják lépcsőül használni, azt tapasztaljuk, hogy természeti előnyökkel Közsegnél jóval mostohabban ellátott városok milyen szép eredményt tudtak elérni.

Keressük csak ennek az okát. Mit vár es keres egy egész éven át a nagyváros kökolosszusai közt rostokoló friss levegőtől, naptól elzárt ember, akinek legtöbb esetben szabad ideje is kevés, úgy hogy a szórakozásból sem veheti ki tulságosan részét? — Természetesen jó levegőt, erdőt, vizet, hegyet!

Amit ezen a téren a belföldi hegyvidék nyújtani tud, Közsegben minden megtalálható. Hogy azonban a természeti előnyök a nyaraláshoz nem elegendők azt bebizonyítják elsősorban a balatoni fürdőhelyek, amelyek már világviszonylatban is elsőrendű fürdőlehetőséget biztosítanak, meg is mennyi gondot fordítanak nyaralóvendégeik szórakoztatására.

Balatonbogláron pl. ebben az évben az első szezon 10 napja alatt 2 művészeti, 2 sétahajózást rendeztek a nyaralók részére, azonkívül minden este három helyiségben is tánczene mellett táncolhatott, aki akart. Így van ez Lellén, Földváron, Siófokon, Keszthelyen... Itt van a szomszédban Sopron, ahová különösen ünnepeken tömegekben érkeznek idegenek. Si bizony a napközben élvezett természeti

szépségek után zsufolásig megtöltik a szórakozóhelyeket, elsősorban a táncos mulatókat...

Na már most: a szórakozás lehetőségén nagyon is hiányzik Közsegben. Ezt az ittjárt nyaralók sokszor hangoztatták. Legalább egy vállalkozó akadjon, aki táncra rendezi be vendéglőjét, mert ez szinte nélkülözhetetlen. Igazán nem a város vezetőségének dolga, hogy erről gondoskodik...

Tehát: szórakozási lehetőségeket Közsegben! A nyaraló fiatalság számára pedig: táncot, táncot, táncot!...

Gazdasági rovat.

Az almamoly.

Érdekes megfigyeléseket tett az alma egyik legveszedelmesebb ellenségével, az almamollyal kapcsolatban a Chinoi vegyészeti gyár gyümölcsészeti szakértője, kísérleti telepen Junius hónapban hernyófogógyűrűket rakott az almafák törzsére. Ezeket a gyűrűket, amelyek legnagyobb részét szalmakötélből készülték, szeptember végén, október elején leszedte és szunyoghálóval teljesen letakart ládikákba rakta. Ezekből a gyűrűkből következő év májusában indult meg a pillék rajzása. Naponta figyelte hány pille jelenik meg és azokat azonnal elpusztítva, szamukat feljegyezte. Ezekből a feljegyzett számokból grafikont állított össze és amikor a pillék már alig-alig jelentkeztek, tehát a rajzás befejezést nyert akkor permetezett, sokkal nagyobb sikerrel mint addig. A permetezéshez nem a szokásos 250 gr. arzéntartalmú szert használta, hanem az adag kétszeresét, 500 gr. arzéntartalmú Arzólával, vagy Vinarzittal végezte a permetezést (100 l. vízhez) és a keveréket mézkenyéhez, vagy bordói léhez keverte. Az eredmény minden eddigit felülmúlóan sikeres volt.

Ugyancsak érdekes megfigyeléseket tett a szakértő az almamoly fertőző sére vonatkozásban. Az egyes almákat apró kis kockákra osztotta és meg-

figyelte hogy, az almának melyik részén fertőz a moly leginkább. Megfigyelései alapján megállapította, hogy a moly csak az arnyékos oldalon fertőz, illetve rájga be magát a gyümölcsbe és különösen szereti azokat a helyeket ahol két alma összeér. A permetezést így mindig az északi oldalról végezte és az eredmény meglepő volt.

Ez a Budapest környéki éghajlati viszonyok mellett történt. Az eltérés nem lehet nagy a mi viszonyainkból sem. Így tehát a permetezést június első felében, vagy már május végén végezzük el (az időjárástól függően) és 100 literenként 500 gr. arzéntartalmú permetezőanyagot használjunk, amit bordói lével keverve lehet alkalmazni. A permetezést megelőzően valogassuk a gyümölcsöt és ahol két, vagy több gyümölcs van szorosar egymás mellett, ott csak egyet hagyjunk meg és permetezést az arnyékos, tehát az északi oldalról végezzük. Ez a védekezési eljárás jóval nagyobb sikerrel jár az eddig használtknál.

Amerikában, ahol az egységes védekezést már a gyakorlatban is alkalmazzák, óriási táblákon, nyilvános helyen grafikonokat állítanak fel és amikor a görbe az alsó holtpontra jut, minden gyümölcsstermesztő siet a permetezést elvégezni. S:hol a világon olyan egységes gyümölcsöt nem termesztenek, mint éppen amerikában. Ha mi is eljutunk oda, hogy minden termesztő elvégzi a szükséges védekezést, akkor a minőségben messze az amerikai felett álló gyümölcsünkkel az eddigienel is könnyebben felvehetjük a versenyt a világpiacon az amerikai exportcsümölcseivel.

Jagits József

MAGYAR GYÁRTMÁNY.
Gyógyszertárakban kapható!

Az aszálykar elleni védekezés néhány módja.

Az aszályt a mi éghajlatunk alatt nem pusztán a szárazság idezi elő, hozzájárul ahhoz az emberek, a gazdák nemtrőrdősege is. Pedig aszálykar csak akkor lep tel, ha mar az előző évben is nagy szárazság uralkodott, s ennek dacára nem történtek kellő óvintezkedések.

Az aszálykar elleni védekezés legfontosabb módjai:

Tarlóhántás. Amint csak lehet, sekeiyen tisztántjuk, nehez boronával, tarcsával telkaris:oljuk a talajt, s azt az őszi szántásig állandóan nyitva tartjuk.

Őszi mélyszántás. Az ősszel mélyen megszántott talaj jobban gyűjti össze a teli csapadékot.

Tavasszal nem szántunk. A tavaszi szántás felesleges talajszarítást, vízvesztéséget jelent. Az ősszel mélyen szántott talajt tavasszal nem forgató talajmivelő eszközökkel, tarcsával, boronával, grubberrel, stb. könnyen hozhatjuk a vetéshez, ültetéshez szükséges állapotba.

Hengert nem használunk. A henger is száritja a talajt. Ha hengereint mégis szükséges, úgy azonnal borona kövesse.

Gyomokat irtani kell. Gazos tábla holdanként 15-20 milliméteres csapadeknek megfelelő vizet szív el a miveleti növények elől.

Helyes vetésforgó. A kalaszosok, a tengeri száritják a talajt, a kapások, ha tenyleg kapáljuk azokat, inkább konzerválják a talaj viztartalmát. Aszály után fekete ugarral biztosítjuk a jövő évi termés vízszükségletét. A parlag, a tarlóregező azaszály fegyvertársai.

Trágyázás. A szerves trágyák, a zöldtrágya a talaj vízfoghatóságát növelik. A műtrágyák a talajban lévő tápoldatot sűrítik. Sűrű oldatból a növények kevesebb vízzel fedezhetik táplálósüksegetüket, míg oldatból több kell, vagyis több vizet fogyasztanak. A szuperfoszfát a fejlődést siettet. A növények hamar beárnyékolják a talajt, kevesebb víz párolog el, de hamarabb is fejezik be fejlődésüket, s ezért is kevesebb vízre van szükségük.

Fásítás. Fásításra nem annyira klimatikus okokból van szükség, hanem szelzes vidékeken a szél szárító hatásának gátlására. A szélre merőleges fasorokkal érjük ezt el.

Miért mellőzzük e közismert szabályokat?

HIREK

Házasság. Id. szentgyörgyi Czeke Gusztáv gyáros, kormányfőtanácsos Lujza leányával csütörtökön lépett polgári házasságra Gotthard Dezső gyáros, szolgálatonkívüli főhadnagy. A polgári esketést Gyöngyös Erdő dr. városi aljegyző vezette. Tanúk voltak: Küttel Dezső gyógyszerész és ifj. szentgyörgyi Czeke Gusztáv gyáros. Tegnap az ifjú pár Szombathelyre utazott, ahol Weisz Vilmos községi evangélikus lelkész tartotta az egyházi esketést.

A misszióház új főnöke.

A községi Szent Imre missziós szeminarium eddigi rektorát P. Seres Belát az Isteni Ige Társaságának általános rendfőnöke, házfőnöki és tartományfőnöki minőségben a budatényi Nazáret Misszióházba helyezte át. Helyébe a községi Szent Imre missziós szeminarium házfőnökévé P. Wächter Istvánt, aki már egy éve itt működik, nevezte ki.

P. Wächter István, az új rektor, a jelenleg megszűnt alatt álló Német lövén született 1907. március 24-én. A községi bencés gimnáziumban végzett tanulmányait és itt is érettségizett. 1926-ban öltözött be a Bécs-melléi St. Gabriel misszióházba az Isteni Ige Társaság ruhájába. Innen hamarosan Németországba küldték majd a noviciátus és a bölcséleti tanulmányok befejezése után, teológiai árá Romába került. Romában nagy dicsérrel tette le a doktori vizsgáit a jezsuiták Gregoriana-egyetemén. Doktori vizsgája után Köszegre kapott beosztást, ahol épen egy éve fejezte ki a Szent Imre missziós szeminariumban.

Köszegre helyezték P. Rácz Jánost is.

Galba Vince tb. főbíró jelölték a sárvári főbírói székbe. Ostffy Lajos dr. főispán a múlt szombaton a törvényhatósági bizottság tagjai közül 70 bizottsági tagot jelölőrekeztetle hívott egybe. Az értekezlet Galba Vince tb. főbíró jelölté a sárvári főbírói székbe. Felszólalt az értekezleten Czeke Gusztáv kormányfőtanácsos is.

Névváltoztatások. Kappel Mihály Keszei re, Veszelák Miklós tanuló Udvardi-ra változtatta belügyminiszeri engedéllyel családi nevét.

Köszegről az országos tűzoltóversenyen, amelyet az Országos Tűzoltószövetség augusztus 19-én rendez meg Gyöngyösön, vitéz Nagy Miklós dr. polgármester, Kirchnopf Jenő tűzoltóparancsnok és Németh Mihály tűzoltótiszt vesznek részt.

Rendelő áthelyezés. Dr. Tátrai Kálmán fogorvos rendelőjét szept. 1-én a Spanyol-féle házba (Városház-utca sarok) helyezi át.

Községi tanító sikere a „Dunántúli Népművelő” szindarabpályázatán. A „Dunántúli Népművelő” szindarabpályázatot hirdetett április elején olyan célzatu szindarabokra, amelyek nemcsak szórakoztatják, hanem egyuttal tanítják is a hallgatókat. A pályázat eredményét most hirdették ki. Eszerint többek között Orbán Károly községi evangélikus tanító is dicséretet kapott beküldött egyfelvonásos szindarabjért.

A községi állomásfőnökség közli, hogy az államvasutak nyugállományban lévő alkalmazottai, vagy azok özvegyei számára Tátrai Kálmán dr. községi fogorvos (Városház-u.) végzi a fogkezelést, mint a Máv. B.B.I. orvosa. A fogorvosi kezelést csak a Köszeg—gyöngyös-páti vonal mentén lakó igényjogosult tagok vehetik igénybe.

Köszeg vadászai. A községi adóhivatalban eddig a következők váltottak vadászejegyet: Gombos József százados, Wächter Roland magán-újszírviselő, Küttel Dezső gyógyszerész, Tauscher Béla ny. alezredes, Tóth József vadász, Dreiszker Ferenc dr. főorvos, Szilárd Rezső főmérnök, id. Müller Ferenc építési vállalkozó, Szerdahelyi Ödön ny. jegyző, Szász Sándor főhadnagy, Szakmár József tanár, Sayer Alfréd vaszaki felügyelő, Arkauer Mihály bankigazgató és Pállay (Paller) József dr. v. tisztiorvos.

Fájdalom? ASPIRIN

MAGYAR BIRTOMANY.
Gyógyszertárakban kapható!

A Kárpátgyógyászati Irotkó szakosztálya legújabb Köszegen tartotta meg ígérethez híven választmányi ülését, amelyre Szombathelyről nagy számban jelentek meg a választmányi tagok. Andráska Müller Ede elnök nyitotta meg az ülést, majd Pek Károly és Hasenauer Vilmos referáltak. Vitéz Szabadvary Ferenc üdvözölte az először Köszegen üléselő választmányi es kérte, hogy évente többször is Köszegen rendezzék meg a választmányi üléseket. Majd több kisebb nagyobb turista ügyet tett szóvá. Ez után részletesen megbeszélte a választmány az Irotkó szakosztály bekapcsolódását a szeptemberi turista ünnepségekbe, amelyek sikere érdekében az Irotkó szakosztály is minden elkövet. Nagy lelkesedéssel és közönnyel vette tudomásul a választmány Községi József azon bejelentését, hogy amennyiben az előirányzott es kiállításba helyezett segélyek nem érkeznének meg az Irotkószakosztályhoz, amelyek szükségesek a Hörmannforrási menedékház építéséhez, hogy szeptemberi „turista-napok” alkalmával a bokréta ünnepséget megtarthassák, ő a maga részéről mindent elkövet, hogy a községi turistaegyesület nyújtson átmeneti kölcsönt. A választmány még elhatározta, hogy a szeptemberi ünnepség előtt tart még egy választmányi ülést, s szintén Köszegen. Majd az elnök lelkes záró szavaival ért véget a Kárpátgyógyászati Irotkószakosztályának első községi választmányi ülése.

A betegházigyógyászati kórházban július hónap folyamán 49 betegét ápolták. Az ápolási napok száma 781.

Biztosítva van a hörmannforrási menedékház felépítése. A Magyar országos Kárpátgyógyászati Irotkó szakosztálya megkapta a Hörmannforrásnál épülő menedékház építési költségeihez kért államsegélyt. Így most már teljesen biztosítva van, hogy a menedékházat tétő alá hozzák és átadják rendeltetésének.

A községi N. E. közbenjárására megjavítják a sopronlövői állami ut horvátzsidányi szakaszát.

Többször beszámoltunk arról, hogy milyen viá keletkezett a Köszeg—sopronlövői ut megjavításának érdekében. A soproni lapok sorozatos interjúkat hoztak erről a kérdésről. A nagy porverésnek aztán az lett a vége, hogy a kérdéses utszakaszt mégsem javítják meg.

Ezzel szemben a N. E. községi szervezetének sikerült ebben az ügyben eredményt elérnie. Vitéz Szabadvary Ferenc a községi kerületi szervezet elnöke Bornemissza Géza kereskedelmi miniszterhez fordult, aki hamarosan intézkedett is. Most érkezett meg a kereskedelmi miniszter távirata, amely közli, hogy a Köszeg—sopronlövői utnak át nem épített és autóbusszközeledésre alkalmatlan szakaszának átépítésére az államköltségvetés szűk keretei nem nyújtanak lehetőséget, de a közérdekű cél érdekében majd a transzférhitel és az esetleges inséghitel keretében történik gondoskodás az átépítéshez szükséges fedezetéről.

Ez az intézkedés biztosítja, hogy az autóbussz- és autóforgalmat a kérdéses útvonalon jövő évben már zavartalanul lehet lebonyolítani.

Kitűnően sikerült a második ismerkedési est, amelyet a községi arany iljuság rendezett meg az Elite-kávéházban a nyaralók szórakoztatására. A fiatalság jó hangulatban szórakozott a hajnali órákig.

Sikeres békéltető akció. Többször az utóbbi időkben nagyon sok ellentét nyugtalanította a falu békéjét. Ezért vitéz Szabadvary Ferenc a Nemzeti Egység kerületi elnöke, Márffy József titkár kíséretében ki szállt a községbe s ott egy késő éjjeli órákig tartó békéltető összejövetelen vettek részt, amelyen megjelentek vitéz Bánó altábornagy, Szerdahelyi plébános, Koledits megyebizottsági tag, Káldi az NE ottani elnöke, Vértess tanító, Regős tanító. A hosszú értekezletnek es a minden oldalról megnyilvánuló kölcsönös jóakaratra meg volt az eredménye. A községben — mint most nekünk jelentik, — megváltozott a helyzet es a hangulat. Erre annál nagyobb szükség volt már, mert a különböző feljelentések es ellentétekből fakadó ügyek mar majdnem minden hatóságot foglalkoztattak.

Bécsi vendégeink kitűnően érzik magukat. A város közönsége nagy szeretettel veszi őket körül, s nem mulik el nap, hogy a polgármester maga fel ne keresse kedvelt bécsi gyermekeit akár otthonukban, akár étkezés közben. Az elmúlt héten özv. Terplán Kornélné, Iker Fanny es Köszegi József egy-egy délután megvendégelte özsonnára az összes gyermekeket es gondoskodott szórakoztatásukról. Szombaton délután Köszegi József bemutatta a gyermekeknek a város azon nevezetességeit, melyek a gyermek fantáziáit is már foglalkoztatják. Az elmúlt héten egyébként Brozer ezredesné 4, dr. Halmay Gusztáv 5, Vacek Edéné 20, özv. Pfandl Sándorné 4, Laschober Ödön 2, Kovács Ferenc 1, Erhardt József 10, özv. Schermann Istvánné 3, Schreiner Vilmos 2, Speer István 1, özv. Dollhof Béláné 6 ebédet ajánlott fel. Hammer Janos kéményseprő mester napi 5 liter tejet szállított a gyermekeknek, özv. Randwegné 10 kg. körtét ajándékozott.

Márlacellbe személy-autó indul mérsékelt díj mellett. Jelentkezéseket elfogad Karner bérautós Kossuth Lajos utca 6. vagy a Struccszállóban.

Budapesti turisták jönnek Köszegre. Hetfőn a MÁV Gépgyári Sportkör turistaosztálya 26 munkatagjával teherautón Köszegre érkezik, Papp Kálmán a Magyar Turistaszövetség irodavezetőjének vezetésével.

Köszegiek a szegedi ünnepi játékokon. A szegedi ünnepi játékokon számos (50) községi vett részt, élükön vitéz Nagy Miklós dr. polgármesterrel. A köszegiek majdnem valamennyien megnézték első este a Mascagni által személyesen dirigált Parasztecsületet. Felejthetetlen benyomást tett rájuk Madách Imre csodálatos művének: az Ember tragédiájának káprázatos előadása. Megnézték a város nevezetességeit es két napi kellemes szórakozás után kedves emlékekkel tértek haza.

A jánosházai frontharcos főcsoport — mint megszabtuk — augusztus 25-én nagyszabású zászlószentelési ünnepséget rendez. Az ünnepségen a községi frontharcosok köréből is számosan vesznek részt.

Elkészültek a si utjelzők. A sielők kérésére vitéz Nagy Miklós dr. polgármester a si utjelzőket már fel is rakatta a megfelelő helyekre. Ezzel kapcsolatban arról értesülünk, hogy ismeretlen egyének már megkezdték a jelzések rongálását es sok helyen már le is szedték azokat. Tudomásunk szerint a polgármester már meg is tette a szükséges lépéseket, hogy az ilyen esetek a jövőben ne fordulhassanak elő.

Dr. Oetker féle befőzőport újabb időben a legjobb eredménnyel használják, mert ez a készítmény nemcsak előnyösen befolyásolja a gyümölcsök ízét, hanem hosszú ideig frissen tartja. — Használata egyszerű, tiszta, az ára olcsó. Egy csomag Dr. Oetker-féle befőzőpor elég 5 kg. gyümölcsre, vagy izre, hogy azt a penésztől megóvja. A háziasszony, aki ezt a készítményt megismerte, az állandóan fogja a befőzendő gyümölcsökhöz es izekhez használni es nem lesz oka többé a penészes befőtt miatt boszankodni.

Rózsák, fenyők, díszfák, díszcserjék, gyümölcsfák, bogys-gyümölcsűek, gyümölcs-vadcszemétek, szegély- es futónövények, gyökere es síma szőlővesszők, lomb es tűlevelűek magcsometél: **KOLAUCH** faiskola Szeged. Árjegyzék ingyen.

Kitűnő szabasu uriöltönyök már 20 pengőtől felfelé kaphatók Zerthofer Rezső ruhaáruházában. Férfi es női tavaszi kabátok es esőköpenyek nagy raktára. Gyermekekruhák, tiroli nadrágok. Janklik nagy választékban. Gallértisztítás, vegytisztítás, kelme festés.

